

MUS141 YARDIMCI PİYANO II **Öğr. Gör. Yıldız Çiçek SİVRİ**

CHRISTIAN PETZOLD SOL MAJÖR MENUET *Anna Magdalena Defteri'nden*

CHRISTIAN PETZOLD

Christian Petzold, çağdaşlarının büyük saygı duyduğu, hayatının çoğunu Dresden'de geçirmiş bir Alman besteci ve orgcu idi. 1677'de Königsstein yakınlarındaki Weißig'de doğdu; ancak kesin doğum tarihi bilinmiyor. 1703'ten itibaren Petzold, Dresden'deki Ayasofya'da (Sophienkirche) orgcu olarak çalıştı ve 1709'da mahkeme odası bestecisi ve orgcusu oldu. Kendisini Paris (1714) ve Venedik'e (1716) kadar götüren konser turları vererek aktif bir müzik hayatı yaşadı. 1720'de Ayasofya'daki yeni Silbermann organının kutsanması için bir eser yazdı ve benzer bir görevi, başka bir Silbermann organının inşa edildiği Leipzig yakınlarındaki Rötha'da gerçekleştirdi. Petzold aynı zamanda öğretmen olarak da aktifti. Öğrencileri arasında Carl Heinrich Graun vardı. Petzold 25 Mayıs 1733'te öldü ve üç gün sonra gömüldü. Ölüm nedeni Dresden Kirchenwochenzettel'de "Steckfluß" (boğulma rheum) olarak kaydedildi.

Petzold'un kesin ölüm tarihi, 27 Mayıs 1733'te Ayasofya'da orgcu olarak Petzold'un pozisyonu için dilekçe veren Dresden saray müzisyeni Johann Samuel Kayser tarafından verildi. Bilindiği gibi Petzold'un yerine Wilhelm Friedemann Bach, mahkeme orgcusu ise İtalyan besteci Giovanni Alberto Ristori oldu. Johann Mattheson ve Ernst Ludwig Gerber, "en ünlü orgculardan biri" ve "zamanın en hoş kilise bestecilerinden biri" olarak bahsederek Petzold'un yeteneklerini överdi. Ancak, Petzold'un eserlerinden sadece birkaçı günümüze ulaşmıştır. Anna Magdalena Bach ve kocası Johann Sebastian Bach tarafından derlenen Anna Magdalena Bach için 1725 Not Defteri'ne kopyalanan bir çift menuet ile tanınır. Bu menuetlerden biri olan Sol Majör Menuet geniş bir tanınırlık kazanmış, ancak yüzyıllar boyunca Johann Sebastian Bach'a atfedilmiştir. Petzold'un eseri olduğunun tespit edilmesi 1970'leri bulmuştur. Eserin melodisi Amerikan grubu The Toys tarafından 1966 pop müzik hiti "A Lover's Concerto"da da kullanılmıştır.

ANNA MAGDALENA DEFTERLERİ

“Anna Magdalena Bach Defterleri” (*Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach*), Alman Barok dönem bestecisi Johann Sebastian Bach’ın ikinci karısı Anna Magdalena’ya sunduğu iki el yazması defteri ifade etmektedir. Her iki defterde de klavye için Minuet, Rondo, Polonez, Koral, Sonat, Prelüd, Musette, Marş ve Gavot’lar ve ses için şarkı ve aryalar bulunmaktadır. Bu defterler, 18. yüzyılın yerli müziğine ve Bach ailesinin müzik zevklerine bir bakış sunmaktadır.

Bu iki defter “1722” ve “1725” başlık sayfaları ile bilinir. “Anna Magdalena Defteri” başlığı ise genellikle ikinci defteri ifade etmek için kullanılır. İki koleksiyon arasındaki temel fark; 1722 defterinin sadece Johann Sebastian Bach’ın (Fransız Süitleri dahil olmak üzere) eserlerini içermesi, 1725 defterinin ise hem Bach hem de dönemin diğer bestecileri tarafından bestelenmiş bir müzik derlemesi olmasıdır.

ANNA MAGDALENA 1. DEFTER (1722)

Bu defterde, orijinal boyutun yaklaşık üçte biri olduğu tahmin edilen 25 adet boş sayfa bulunmaktadır (iki boş sayfa dahil). Diğer sayfalara ne olduğu bilinmiyor. Arka ve köşeler kahverengi deri ile dekore edilmiştir; kapak için yeşilimsi kağıt kullanılır. Başlık sayfası Anna Magdalena’nın eliyle “Clavier-Büchlein vor Anna Magdalena Bachin ANNO 1722” olarak yazılmıştır. Bugüne kadar araştırmacılar tarafından bilinmeyen bir nedenden ötürü, Johann Sebastian, başlık sayfasının sağ alt köşesinde, teolog August Pfeiffer’ın üç kitabının başlığını yazmıştır. Anna Magdalena 1. defter, çoğu Johann Sebastian Bach tarafından yazılmış şu eserleri içermektedir:

1. Beş Klavye Süiti: Bunlardan ilk üçü, bugün Fransız Süiti olarak bilinen süitlerin ilk üçünden kesitlerdir. Diğer ikisi ise, Fransız süiti No.4 ve No.5’tir.
2. Org için Fantasia BWV 573 (tamamlanmamış)
3. Varyasyon ve Air, do minör BWV 991 (tamamlanmamış)
4. Chorale Prelude “Jesus, meine Zuversicht” BWV 728
5. Menuet, Sol Majör BWV 841 (1725 defterindeki Christian Petzold’un Sol Majör Menuet’i ile karıştırılmamalıdır)

ANNA MAGDALENA 2. DEFTER (1725)

1725 defteri 1722'den daha büyük ve daha zengin bir şekilde oluşturulmuştur. Ön kapak için açık yeşil kağıt kullanılmış, Anna Magdalena'nın baş harfleri ve "1725" yıl numarası altın renkli olarak basılmıştır. Tüm sayfaların yaldızlı kenarları vardır. 1725 defterindeki notaların çoğu Anna Magdalena tarafından, diğerleri Johann Sebastian'ın el yazısıyla, bazıları Johann Christian ve Carl Philipp Emanuel tarafından ve çok azı da Johann Gottfried Bernhard ve Johann Gottfried Heinrich gibi aile dostları tarafından yazılmıştır. 1725 defteri Johann Sebastian Bach tarafından bestelenmiş eserleri içeriyor olsa da, diğer birçok bestecinin eserlerini de içermektedir. Birkaç parçanın bestecisinin kim olduğu notanın üstünde belirtilmişken, diğerleri araştırmacılar tarafından belirlenmiştir. Zamanın birçok popüler şarkısı da dahil olmak üzere, diğerlerinin bestecileri bilinmemektedir. Defterdeki sıraya göre parçaların listesi şöyledir:

1. Partita No.3, la minör BWV 827
2. Partita No.6, mi minör BWV 830
3. Menuet, Fa Majör
4. **Menuet, Sol Majör (Christian Petzold)**
5. Menuet, sol minör (Christian Petzold)
6. Rondeau, Si bemol Majör (François Couperin)
7. Menuet, Sol Majör
8. Polonaise, Fa Majör
9. Menuet, Si bemol Majör
10. Polonaise, sol minör
11. Chorale Prelude "Wer nur den lieben Gott läßt walten" BWV 691
12. Chorale "Gib dich zufrieden und sei stille" BWV 510
13. Chorale "Gib dich zufrieden und sei stille" BWV 511
14. Chorale "Gib dich zufrieden und sei stille" BWV 512
15. Menuet, la minör
16. Menuet, do minör
17. March, Re Majör (Carl Philipp Emanuel Bach)
18. Polonaise, sol minör (Carl Philipp Emanuel Bach)
19. March, Sol Majör (Carl Philipp Emanuel Bach)
20. Polonaise, sol minör (Carl Philipp Emanuel Bach)
21. Aria "So oft ich meine Tobackspfeife"
22. Menuet (Georg Böhm)
23. Musette, Re Majör
24. March, Mi bemol Majör
25. Polonaise, re minör
26. Aria "Bist du bei mir" BWV 508
27. Goldgerg Variations' Aria
28. Cembalo için Mi bemol Majör Solo (Carl Philipp Emanuel Bach)
29. Polonaise, Sol Majör (Johann Adolph Hasse)
30. Prelude, Do Majör

31. French Suite No.1, re minör
32. French Suite No.2, do minör (tamamlanmamış versiyonu)
33. Fa Majör Bölüm
34. Aria “Warum betrübst du dich” BWV 516
35. Recitative “Ich habe genug” ve Aria “Schlummert ein, ihr matten Augen”
36. Chorale “Schaff’s mit mir, Gott” BWV 514
37. Menuet, re minör
38. Aria “Willst du dein Herz mir schenken” BWV 518
39. Aria “Schlummert ein, ihr matten Augen” (tamamlanmamış)
40. Chorale “Dir, dir Jehova, will ich singen” BWV 299
41. Song “Wie wohl ist mir, o Freund der Seelen” BWV 517
42. Aria “Gedenke doch, mein Geist, zurücke” BWV 509
43. Chorale “O Ewigkeit, du Donnerwort” BWV 513

MENUET, SOL MAJÖR (CHRISTIAN PETZOLD)

Bir menuet, iki kişi için, genellikle 3 zamanlı tempoda yazılmış Fransız kökenli bir sosyal danstır. Sözcük, İtalyan minuettosu ve Fransız menuetinden, muhtemelen çok küçük adımlara atıfta bulunan ince, küçük anlamına gelen Fransızca “menu”den veya “branle à mener” veya “amener” olarak adlandırılan 17. yüzyılın başlarında popüler grup danslarından uyarlanmıştır. Terim aynı zamanda dansa eşlik eden, daha sonra daha tam olarak, genellikle minuet ve trio adı verilen daha uzun bir müzik formuyla gelişen ve erken klasik senfonide bir hareket olarak kullanılan müzikal formu da tanımlar.

Petzold’ün Sol Majör tondaki bu menueti, beş farklı bölümü olan bir süitin bölümlerinden biridir. Tzschirich’in el yazmasında, Sol majör ve Sol minördeki Minuet çiftinden önce Petzold’un yazdığı süitte sırasıyla bir Prelude, bir Allemande, bir Courante, bir Sarabande ve bir Bourrée olmak üzere beş diğer bölümü gelir. Çift menuetten sonra bu süit Gigue ve “Passepied with Trio” ile devam eder. El yazmasına göre, “Minuets da capo” şu sırayla gerçekleştirilecektir:

İlk Menuet (Sol majör),

İkinci Menuet (Sol minör),

İlk Menuet tekrar.

Hem Sol majör hem de Sol minör Menüetler, $\frac{3}{4}$ ’lük zamandadır. Her birinde 16. ölçünün sonunda (parçanın ilk yarısının tekrarı için) ve Menuet'nin sonunda (ikinci yarının tekrarı için) bir tekrar işareti bulunan 32 ölçüden oluşur. Bu menuetler arasında Tzschirich'in müsveddesinde görüldükleri şekliyle ve Anna Magdalena'nın ikinci defterine nasıl yazıldıkları arasında birkaç küçük fark vardır.

Eseri çalışırken üç zamanlı dans ritmi nabız olarak hissedilmeli ve hissettirilmeli, artikülasyon yapısı dönem stili düşünülerek oluşturulmalıdır. Örneğin, örnek 1’de görülecek sekizliklerde ilk iki sekizlik birbirine bağlanırken, diğerleri daha staccato, non-legato tınıda devam etmeli, yine eser boyu gelecek tüm sekizliklerde eser boyunca inegalite yapılmalıdır.

Örnek 1

Eserde gelen röprizler yapılmalı, yapılırken de süsleme olmayan yerlere yeni süslemeler eklenmeli, ritm kalıpları da tekrarda değiştirilerek çalınmalıdır.